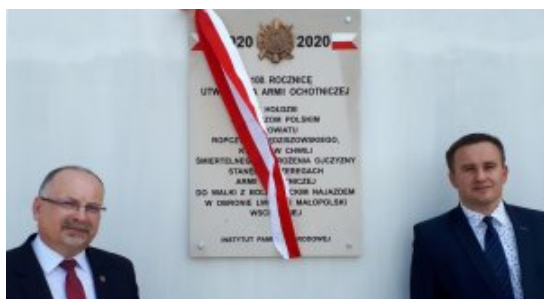

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/102780,Odslonieto-tablice-pamieci-zolnierzy-walczacych-z-bolszewikami-w-1920-roku-Sedzi.html>
2020-09-22, 13:55

Odsłonięto tablicę pamięci żołnierzy walczących z bolszewikami w 1920 roku - Sędziszów Małopolski, 18 lipca 2020

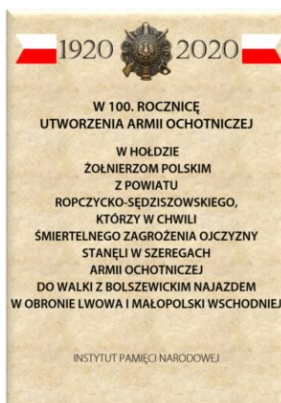

W setną rocznicę zwycięstwa nad bolszewikami w Bitwie Warszawskiej 1920 r. Instytut Pamięci Narodowej oddaje hołd ochotnikom wojny polsko-bolszewickiej poprzez odsłonięcie kilkunastu tablic memoratywnych poświęconych Armii Ochotniczej 1920 roku w miejscach komisji werbunkowych. Jedną z takich tablic została odsłonięta 18 lipca 2020 r. w Sędziszowie Małopolskim.

W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele rzeszowskiego Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej dr Piotr Szopa - naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa i dr Jacek Magdoń. Przedstawiciele władz samorządowych, wicestarosta powiatu ropczycko-sędziszowskiego Bernadetta Frysztak, burmistrz Sędziszowa Małopolskiego Bogusław Kmieć, wojsko, licznie zgromadzona młodzież, Strzelcy i mieszkańcy miasta. Na uroczystości gościł pan Józef Drwal syn plutonowego Henryka Drwala z Olchowej, który wraz z braćmi służył Ojczyźnie.

Uroczystość ta rozpoczęła się mszą świętą w kościele pw. Miłosierdzia Bożego w Sędziszowie Małopolskim, następnie przemaszerowano przed budynek Biblioteki Publicznej, gdzie odsłonięto i poświęcono pamiątkową tablicę. Odsłonięta tablica jest poświęcona pamięci żołnierzy z powiatu ropczycko-sędziszowskiego, którzy w 1920 r. stanęli do walki w obronie Lwowa i Małopolski Wschodniej.

Tablica pamięci
żołnierzy walczących z
bolszewikami w
Sędziszowie

Tradycja zadwórzeńska i obrony Lwowa przez ochotników jest wciąż żywa w społeczeństwie Sędziszowa Małopolskiego. Miasto jak i teren obecnego powiatu ropczycko-sędziszowskiego był obszarem, z którego wywodziło się wielu żołnierzy gen. Józefa Hallera i tych z okresu I wojny światowej („Błękitna Armia”), jak i tych z wojny polsko-bolszewickiej (Armia Ochotnicza). Również po II wojnie światowej osiedliły się tutaj osoby i rodziny wypędzone ze Lwowa przez Sowietów, wzmacniając warstwę inteligentną, a szczególnie kadry nauczycielskie umożliwiając utworzenie w latach 40-tych XX wieku, aż dwóch szkół średnich: gimnazjum i liceum oraz liceum sztuk plastycznych.

10 lipca 1920 r. we Lwowie powołane zostało Dowództwo Małopolskich Oddziałów Armii Ochotniczej. Powstało przy ul. Zamarstynowskiej 7, tej samej przy której w okresie II RP pod numerem 134, funkcjonował klasztor Braci Mniejszych Kapucynów – zakonu, który przez wielki dał armii polskiej wielu kapelanów wojskowych. Wielu z nich w trakcie swej edukacji i życia zakonnego przebywało w klasztorze kapucyńskim w Sędziszowie Małopolskim.

W ten sposób oba klasztory sędziszowski i lwowski łączą postacie dwóch wybitnych kapelanów Wojska Polskiego. Pierwszy z nich to pierwszy kapelan Legionów Polskich w 1914 r. - o. Karol Marceł Kosma Lenczowski (1881-1959) oraz jego wychowanek, rodowity lwowiak z Zamarstynowa, kapelan Armii Krajowej we Lwowie o. Karol Hieronim Warachim (1916-2011), a po latach Honorowy Kapelan Związku Strzeleckiego „Strzelec” w Sędziszowie Młp. Za sprawą długowiecznego o. Hieronima Warachima mieszkańcy Sędziszowa, a szczególnie działający od 2002 r. w Sędziszowie Małopolskim Strzelcy, przejęli tradycję Orłąt Lwowskich, w tym obrońców Zadwórze z 1920 r. Dlatego „Strzelec” przy wsparciu samorządów, w szkołach podstawowych miasta i powiatu, odbudował działalność z młodszą młodzieżą dziećmi w formule Orłąt Związku Strzeleckiego, wzorowaną na tych z czasów II RP. Już od kilkunastu lat Strzelcy i Orłęta z Sędziszowa, w liczbie około 50, corocznie uczestniczą w sierpniowych obchodach Polskich Termopil we Lwowie i Zadwórze, gdzie zginęli młodzi ochotnicy ze Lwowa.

Powyższe czynniki wpływają znacząco na specyfikę Sędziszowa Małopolskiego, którego społeczeństwo w wyjątkowy sposób kultywuje pamięć o żołnierzach Niepodległości, obrońcach Lwowa i poległych w obronie Lwowa i Zadwórze ochotnikach z lat 1918-1920.

Mapa upamiętnień w całej Polsce:

